

REDAKÇÃO
ADMINISTRAÇÃO
Rua Em. Pernes, 842
Prenumerata: roczna
W Brazyliji 20\$100
W Argentynie, Urug-
waju i Paragwaju
5\$pezów argent.
W U.S.A. itd. 2 dol.
Platna z góry
Cena numeru \$400
Za Kurytybą \$500

GAZETA POLSKA W BRAZYLII

Primeiro Jornal
em lingua polo-
nês na Ameri-
ca do Sul

Adres na listy i prze-
syłki pieniężne:

GAZETA POLSKA
Caixa Postal B
CURITIBA — PARANA

NR. 21 KURYTYBA S. PAULO NA NIEDZIELE DNIA 26 MAJA ROK 1940

DYREKTOR: P. OLIVEIRA SAPORSKI

REDAKTOR I WYDAWCA: PAWEŁ NIKODEM

Kampania Solidarności

Z inicjatywy grupy szlache-
nych parańczyków i za przy-
kładem, jaki nam dały inne
Stany brazylijskie, rzucono w
Kurytybie myśl wysoce huma-
nitarnej, aby pobudować zakład
dla wychowania zdrowych dzie-
ci rodziców trędowatych. Za-
miar, który powstał samorzut-
nie, przeszedł wkrótce w czyn
i dnia 13. 5 rozpoczęła się kam-
pania za zbiórką funduszy,
potrzebnych na ten patriotyczny
i humanitarny czyn.

Komitet, który wziął na się
przeprowadzenie tej godnej po-
parcia akcji filantropijnej, skła-
da się z przedstawicieli wyso-
kich władz stanowych i fede-
ralnych oraz reprezentantów
wyższych sfer towarzyskich, z
Panem Manoelem Ribasem, za-
służonym interwentorem fede-
ralnym na czele.

Kampania trwała tydzień i
została ukończona w poniedziałek,
przynosząc w plonie około
dwieście tysięcy milreisów, ze-
branych w samej Kurytybie.

Jest to wymowny przykład
wielkoduszności ludu parański-
ego, nie zapominającego o tych,
dla których los był okrutny,
przeciwny.

Kampania da Solidariedade

Por inicjatywa de um grupo
de nobres paranaenses, a ex-
emplo do que se fez em outros
estados do nosso Brasil, lançou-
se a ideia altamente humani-

taria da construção de um pre-
ventorio para abrigar as cri-
anças sadias dos lazaros. A ideia
que tão espontaneamente
nasceu, transformou-se logo em
ação, tendo sido a 13 do corrente
iniciada a campanha da ar-
recadação de fundos para este
fim patriótico e humanitário.

O comitê que tomou ao seu
encargo realizar essa grandio-
sa obra filantropica acha-se
constituído por altas autori-
dades estaduais e federais e por
representantes do nosso alto
mundo social com o exmo Sr.
Manoel Ribas dignissimo inter-
ventor federal a frente.

A campanha que durou uma
semana, encerrou-se segunda
feira dia 20 tendo o comitê
arrecadado só em Curitiba para
mais de 200,000\$. Esse é mais
um significativo exemplo do
povo paranaense, que não es-
quece aqueles a quem a sorte
foi cruel, adversa.

Wytrzymajcie do końca, w ofierze
dla Ojczyzny. Jestem z was
dumny.

3 milhões homens na lita

Pariz (UP, ag. americ.) - Em
encarnação batalha, consi-
derada a mais importante da
Historia Mundial, tres milhões
de homens lutam pelo dominio
de uma frente de 200 kilometros,
na zona septentrional na França
e da Belgica. De Antuerpia, na
Belgica, até Sedan, dois gigan-
tescos exercitos, aguerridos e di-
spostos de poderosissimo arma-
mento, atacam-se incessantemente
com um aparelhamento bello
em que predomina o corpo
motorizado mais mortifero que
se possa imaginar. A luta apre-
senta-se mais violenta na zona
oeste do Mosa, onde os aliados,
após terem sofrido um terrivel
ataque das tropas do „Reich“,
contra-atacaram energeticamente
as divisões motorizadas alemanas
que haviam conseguido infiltra-
se até certa profundidade do vale
do Mosa. As linhas aliadas
mantém-se intactas em toda a
extensão. Em movimento con-
junctos, a infantaria secunda as
arremetidas dos tanques aliados,
desenvolvendo estas forças cen-
tra-offensivas sobre os flancos
das columnas alemanas.

Londres (Reuter, ag. ingl.)
Lorde Duff Cooper, ministro de
informações, falou o seguinte,
referindo-se à batalha de Sedan:
A situação é grave, mas não é
desesperadora. Nada nos afasta
da convicção absoluta na victoria
das armas da liberdade. Os nos-
sos soldados, ingleses, francezes,
belgas, polonezes, checos e hol-
landezes confirmam o velho con-
ceito de Cromwell: „Elles s'abem
por que se batem, como se ba-
tem i pelo que se bate.n“. Diffi-
cilmente os aliados perderão
esta batalha, mas si a perderem,
não perderão a guerra. Mas si
a Alemanha perder esta bata-
lha, perderá para sempre.

Paris (UP, ag. americ.) Os
technicos militares afirmam
que em momento algum da guerra
mundial sem exceptuar a
batalha de Verdun se combateu
com tanta furia que possa ser
comparada às das batalhas da
ultima semana na Belgica e no
norte da França. Foi o 1-ro mi-
nistro frances Reynaud, quem
communicou, que o inimigo te-
nhá conseguido fazer ao sul
do Mosa uma larga „bolsa“. Es-
sa bolsa augmenta em direcção
ao oeste. É uma tentativa de a-
vanço allemão ate a costa no-
roeste da França, para formar
uma linha costeira que comece
na Holanda, continue pela Bel-
gica e chegue aos portos fran-
cezes do Canal da Mancha, col-
locando a Gran Bretanha a u-
ma distancia que facilitaria o
ataque ao seu territorio.

Os allemaes em todos seus
ataques empregam as taticas
utilizadas na Polonia. Lançam
a frente seus tanques com apoio
da infantaria. Ao ser contido o
avanço dos tanques o inimigo
lança novamente, em auxilio
dessa arma, os aviões de bom-
bardeio. Entremetidas as forças
paraquedistas descem por de-
tras das linhas. Relativamente
as „5-tas columnas“ diz-se que
o inimigo as emprega agora de
forma diferente. Na França e
Belgica os agentes allemaes
unem-se aos refugiados para fa-
zer circular em rumores de pa-
nico e estabelecer a confusão
na retaguarda.

Berlim (UP, ag. americ.) Com
o minimo de repouso, ondas
sobre ondas de aviões, tanques
e infantaria lan am os allemaes
sobre os belgas e francezes, em
um esforço não so para manter
o formidavel ataque invasor
sem declinio, como tambem
com a esperança de transfor-

NAJAZD NA HOLANDIĘ

Pariz (Havas, ag. franc.) Po
5 dniach bohaterskich bojów o-
bronnych, wódz naczelny wojsk
holenderskich gen. Winkelman
obwieścił dnia 14.5 przez radio
smutną wiadomość, że Holendrzy
złożyli broń dla ocalenia ludno-
ści cywilnej i uniknięcia dalsze-
go rozlewu krwi. Dalszy opór
zorganizowano w prowincji Ze-
landia, na południu kraju, w są-
siedztwie Belgii i morza.

W Londynie królowa holender-
ska Wilhelmina mówi tak w ode-
zwie: Po krótkiej 1-cz bohaters-
kiej walce, ojczyzna n.o.ja, któ-
ra zrobiła wszystko dla utrzy-
mania pokoju, leży zmasakrowa-
na i zbezczeszczone przez prze-
ważając siły nieprzyjaciela. Lecz
najędźca nie podbije nigdy ani
nie ugnie naszego ducha, który
pozostaje wolny, jednocząc wszy-
stkich Holendrów. Proszę Boga,
aby był bliskim dzień, który
zwróci wolność tak Holandii jak
wszystkim krajom, zalarym i
zgniecionym przez zbroczność
germańską.

Pierwszy minister holenderski
Van Kleffens powiedział tak
przez radio w Parzy: Zostali-
śmy wyrzuceni z naszej ojczy-
zny przez brutalny najazd nie-
miecki. Napastnik używał wie-
lorakich podstępów, lecz mimo
to wojska nasze były się z nad-
zwyczajną odwagą. Wielkie są
nasze straty. Mielśmy pod bronią
400 tysięcy chłopia i ezwartą
część poległa. Niektóre pułki,
jak grenadierzy królowej, straci-
ły 80 procent swych żołnierzy.

Marszałek Petain

Do rządu francuskiego wszedł,
jako zastępca pierwszego mini-
stra, stary i wypróbowany zwycię-
ciński wódz, marszałek Petain,
dotychczasowy ambasador przy
rządzie hiszpańskim w Burgos
Premier Reynaud objął także te-
kę ministra wojny. Daladier zo-
stał ministrem spraw zagran.
Acaba de ser recomposto o
gabinete francez, com a entrada
do famoso vencedor de Verdun
marechal Petain na qualidade de
vicepresidente do conselho mi-
nisterial, Paul Reynaud acumula a
chefia do gabinete e a pasta da
guerra. O sr. Daladier é ministro
de exterior.

Paris (Havas, ag. fr.) Os lór-
tes de Liege e Namur contin-
am ainda resistir. O rei Leopoldo
dirigiu as tropas destas
fortalezas a seguinte mensagem:
— Resistir até o ultimo em-
beneficio da Patria. Estou orgu-
lhoso de vós.

uma força numericamente superi-
or. Os invasores jamais pode-
rão conquistar o nosso espirito
que permanecerá unido. Rogo a
Deus que esteja proximo o dia
em que a liberdade seja resta-
belecida para a Hollanda e pa-
ra todas as outras nações que
ja sofferam e que foram victi-
mas da megalomania germanica.

Em Pariz, o primeiro ministro
da Hollanda, Van Kleffens, disse
pelo radio: Fomos expulsos da
nossa Patria pela agressão brut-
tal da Alemanha. Os invasores
usaram processos insidiosos.
Assim mesmo as nossas tropas
lutarão com admiravel coragem.
As perdas são consideráveis.
Tinhamos 400 mil homens em
armas e a quarta parte foi dizi-
mada. Certos regimentos, como
os granadeiros reaes, perderam
80% de seus efectivos.

Os allemaes não atacaram a
Hollanda de frente inundada e
difficil de transport. Enviaram
tropas pelos ares. Usaram para-
quedistas, collocados em aviões
especialmente preparados e cu-
jo piso se abria inteiramente a
certa altura largando os solda-
dos no espaço afim de evitar
hesitações possíveis. O aerodromo
de Rotterdam foi tomado e
retornado varias vezes. Na pro-
vincia de Brabant centenas de
soldados allemaes envergavam
uniformes holandezes. Alem
disso os paraquedistas usaram
uniformes holandezes, francezes,
ingleses e belgas. Utilizaram
igualmente os uniformes das
enfermeiras e vestes religiosas.
Espalharam-se desse modo pelos
campos e cidades aos milhaes.

Nem o governo, nem a so-
berana, nem o proprio paiz, ca-
pitularam. A luta continua até a
victoria. Em breve esperamos
possuir novo exercito na Belgica
e nas nossas colonias de ultra-
mar. A marinha holandea co-
opera com as forças navaes dos
Aliados.

3 MILIONY LUDZI W WALCE

Pariz (UP). Na północy Fran-
cji i w Belgii rozgrywa się stra-
szna, zażarta i krwawa bitwa, u-
ważana za najważniejszą w dzie-
jach świata. Trzy miliony ludzi
mocują się o panowanie nad
frontem rozpiętości 200 km.
Od Antwerpii na północy Belgii
aż po Sedan w północnej Fran-
cji, dwie olbrzymie armie, wpraw-
ne w boju i rozporządzające bar-
dzo silnym uzbrojeniem, atakują
się wzajemnie sprzętem woje-
nym, w którym przeważa broń
zmotoryzowana, bardziej śmier-
cionośna, niż możnaby sobie wy-
obrazić. Najbardziej zażarty wó-
jre na zachód od rzeki Mozy,
gdzie sprzymierzeni, cofnąwszy
się pod szalonym naciskiem wojsk
Rzeszy, przeszli do zacieklego
przeciw-ataku, by odrzucić w tył
zmotoryzowane kolumny nie-
przyjaciela, które zdołały przed-
stać się na lewy brzeg Mozy. Lin-
ie franco-brytyjskie znajdują się
nienaruszone w całej swej dłu-
gości. W uderzeniach kombin-
owanych piechota wspiera ataki
czołgów sprzymierzonych, a bi-
ją one w przeciwnatarciach w
boki kolumn niemieckich, usiłują-
cych przeć naprzód.

Pariz (Havas). Cztery tysiące
czołgów rzucił niemiecy przeciw
Francuzom w potwornej bitwie
pod Sedanem, która znajduje się
w pełnym toku. Główny dowódz-
two sprzymierzonych wystawiło
przeciw tej masie tanków, prze-
szło 10 tysięcy słynnych armat
przecieczolgowych, 75 milim-
etrowych — i to ze znacznym skut-
kiem.

Londyn (Reuter). Lord Duff
Cooper, minister informacji, na-
wiązując do bitwy u Sedanu, rzekł:
Położenie jest ciężkie, lecz nie
rozpaczliwe. Pozostajemy w nie-
zachwianym przekonaniu, że w
strasznym tym boju odniesie zwy-
cięstwo broń wolności. Nasi żoł-
nierze, Anglicy, Francuzi, Belg-
owie, Polacy, Czesi i Holendrzy
fowodzą słuszności starego po-
wiedzenia Cromwella: „Oni wie-
dzą, za co się biją, jak się bić i
o co idzie walka. Trudno, aby
sprzymierzeni mieli przegrać tę
bitwę, lecz gdyby ją nawet prze-
grali, to nie przegrają wojny. A

tymczasem Rzesza, gdy bitwę tę
przegra — przegra już na zawsze.
(Pariz) (UP). Znawcy wojskowi
twierdzą, że nigdy w czasie wojny
światowej, nawet pod Verdun,
nie toczyły się walki z taką furją,
jak w ubiegłym tygodniu w Bel-
gii i na północy Francji. Szef
rządu francuskiego Reynaud był
pierwszym, który zawiadomił, że
nieprzyjaciel zdołał zrobić wyrwę
w froncie na południe od rzeki
Mozy. Wyrwę tę poszerzają niemcy
w kierunku zachodnim. Jest to
usiłowanie, aby dotrzeć tą drogą
aż do wybrzeża na północnym
zachodzie Francji, poczem stwo-
rzyłaby się w rękę niemieckim
jednołita linia morską, która cią-
gnęłaby się od Holandii poprzez
Belgię aż do portów francuskich
w kanale La Manche. Tym spo-
sobem niemcy stanęliby bardzo
blisko Anglii, co ułatwiłoby im
atak na nią.

Niemcy we wszystkich swych
atakach używają sposobów, pa-
miętnych z kampanii w Polsce.
Najpierw rzucają naprzód czołgi,
poparte piechotą. Jeśli pochód
czołgów ulegnie wstrzymaniu,
nieprzyjaciel rzuca na pomoc
człgom liczne samoloty bomb-
owe. Równocześnie oddziały sko-
czków opuszczają się na tyłach
frontu. Co do „5-tej kolumny“,
panuje zdanie, że była ona te-
raz użyta w inny sposób niż w
Holandii. Agenci niemieccy we
Francji i Belgii zawieruszają się
w tłumy uchodźców i rozsiewa-
ją przerażającą pogłoski o po-
chodzie niemców, aby siać prze-
strach i zamieszanie w kraju.

Berlin (UP). Z jaknajmniej-
szymi przesłankami niemcy rzu-
cają fale za falami, samoloty, czołgi
i piechotę, aby przemóc Fran-
cuzów i Belgów. Wysiłek ten ma
na celu utrzymanie naporu bez
zmniejszenia, z tą nadzieją, aby
odwrót sprzymierzonych zamie-
nił się w klęskę. Taki szalony
atak nie może jednak być trwały
i musi zelżeć.

Pariz (Havas). Twierdzą Lit-
e i Namur trzymają się bohaters-
ko jak wyspy wśród germań-
skiej nawały. Król Leopold skie-
rował do załóg tych twierdz na-
stępującą odezwę przez radio:

Zapamiętaj

dobrze
ten
znak

Pomada Minancora

Jest to godło znanej i cudownej maści

Jest to najlepsza maść, która leczy wszystkie rany na skórze ludzkiej, a ma nawet zastosowanie u bydła

NAD MINANCORĘ NIEMA LEPSZEJ POMADY

Farmacia Cruz w Avaré, stan S. Paulo wyleczyła pomadą MINANCORA wrzody, których nawet preparat 914 nie zdołał być usunąć. Pani Carolina Palhares z Joinville wyleczyła jednym pudełkiem rany, zadawaną od 9 lat. Były setki podobnych „leczyci“.

POMADA MINANCORA jest w użyciu w szpitalach domach zdrowia i klinikach lekarskich.

WAŻNE Prawdziwą POMADĄ MINANCORA nie jest nigdy sprzedawana inaczej, jak tylko w pudełkach oryginalnych z godłem, jak wyżej. Odrzućcie naśladowni-
ctwa! Żądajcie tylko MINANCORY prawdziwej, w pudełku oryginalnym.

Uważajcie dobrze przy zakupie!

Jest to produkt Laboratorios „Minancora“, Joinville

Każdy zapobiegliwy gospodarz stara się, aby miał zawsze w domu znakomite piwo **IMPERIAL PILSEN** oraz świetny i nowy wynalazek „**DELICIOSO**“ z soku pomarańczowego bez alkoholu **Z BROWARU ATLANTICA** — Curitiba, Av. Iguassu nr. 153. Telefony 790 lub 791

Ś. P. Zdenko Gayer

Wspomnienie pośmiertne

Z pomiędzy europejskich wychodźców, którzy położyli wielkie zasługi dla rozwoju naszego rolnictwa, na pierwsze miejsce wybija się świetlana postać inżyniera-agronoma, ś. p. Zdenka Gayera. Zmarły, w całym swym życiu dawał przykład, że człowiek odebrałszy staraniem rodziców i społeczeństwa pewien zakres wiedzy nie może zasklepić się w ciasnych ramach zaścianowanego nacjonalizmu lecz powinien oddać skarby ześrodkowane w swym umie pracą setek pokoleń, doświadczeniem mnóstwa narodów, na usługi całej ludzkości.

Urodził się Zdenko Gayer 16. XII.1872 r. na Morawach w mieście Przerowie. Ukończył studia gimnazjalne i rolnicze w swym rodzinnym mieście. Wkrótce po odbyciu prawem przepisanych praktyk w kilku majątkach na Morawach i w Czechach, został powołany na profesora rolnictwa w Prościejowie. Po upływie trzech lat został mianowany dyrektorem szkoły rolniczej w Wyszkowie. Zaproszony przez rolników i działaczy społecznych do Polski udał się tam i zorganizował i doprowadził do rozkwitu dwie szkoły rolnicze, żeńską w Gołoczynie a męską w Sokołowie. Tak w Czechach jak w Polsce pracował społecznie, zakładając współdzielnie, mleczarnie i sady owocowe. Szerzenie oświaty, wśród szerokiach mas ludowych było jego zadaniem.

W r. 1912 przybył do Brazylii pełen energii i zapału. Z miejsca ukochał ten piękny kraj, wierząc

grojomo, o saudoso Zdenko Gayer. O falecido, durante sua longa vida deu nos o exemplo como cada um de nos, tendo recebido pelo esforço dos pais e da coletividade certo grau da ciencia não deve fechar-se no quadro estreito do nacionalismo provincial, mas tem o dever de devolver os tesouros concentrados na sua consciencia, graças ao trabalho de centenas de gerações e à experiencia de uma infinidade de povos, ao serviço da humanidade inteira.

Nasceu Zdenko Gayer no dia 16.XII de 1872 na Moravia na cidade de Przerow. Terminou os estudos ginasiais e agricolas na sua cidade natal. Logo depois de ter praticado, conforme as exigencias da lei, em algumas fazendas da Boemia e da Moravia, foi chamado a reger uma das cadeiras da escola de agricultura em Prostejow. Passados tres anos foi nomeado diretor da escola de agricultura em Wyszkow. Convidado pelos agricultores e sociologos polonezes viajou para a Polonia e organizou duas escolas de agricultura naquele paiz, uma para os moços em Sokołówek e outra para o sexo feminino em Gołoczyna. Assim como na Boemia, outro tanto na Polonia trabalhou para o bem da coletividade, fundando cooperativas, usinas de laticinios e pinares de arvores frutiferas etc. A difusão da instrução entre as massas da população foi sua principal tarefa.

Em 1912 aportou ao Brasil, cheio de energia e de vontade de trabalhar. Desde inicio consagrou seu amor a este lindo pais, sabendo que se abrem largos horizontes a suas atividades. Trouxe de ser util para a nação cuja hospitalidade usufruiu. Adquiriu uma propriedade perto de Araucaria, que logo tornou-se florescente, graças a seu trabalho. Gayerowc tornou-se conhecido no Brasil inteiro. Foi ele que introduziu na nossa lavoura o uso científico dos adubos quimicos, verdes e de maquinas agricolas. Possuindo a confiança dos Governos Federal e Estadual pôde eficientemente trabalhar no desenvolvimento da cultura do trigo no Brasil, que, graças a seus conselhos e ensinamentos ganhou um incremento e abraçou cada vez maiores extensões de terrenos de nosso paiz. Ultimamente consagrou suas atividades à difusão da cultura da cevada e do lupulo no Brasil, no que foi bem sucedido. Ao seu trabalho devemos uma nova especie de trigo e uma de batatas inglesas. Durante sua estadia no paiz organizou numerosas exposições, cursos especiais de agricultura e demonstrações de uso do maquinario agricola. O saudoso eng. agr. Gayer foi distinguido pela Associação de Agricultores Franceses com uma

Jak zdobyć czołg?

Łondyn (BBC, radio angielskie). Korespondent wojenny Jean Lelourd tak powiada: „Wśród wojsk sprzymierzonych, które walczą pod Sedanem, znajdują się i oddziały polskie. Wielu z Polaków, to żołnierze z wrześniowej wojny, uczestnicy obrony Warszawy, którzy zdołali następnie przedrzeć się do Francji i tu wstąpili do Armii pod wodzą generała Sikorskiego. Obrońcy Warszawy mają nadzwyczajną praktykę w zdobywaniu czołgów. W tym celu wskazują oni na straszliwą maszynę wojenną i zapalają szmaty, nasycone gazoliną. Wewnątrz czołga powstaje ciepło jak w piecu, co grozi wybuchem zbiornika z benzyną. Skutkiem tego załoga czołga musi otworzyć drzwiczki i poddać się. Pluto nowy piechoty polskiej Jerzy Kozik zdołał takim sposobem, przy pomocy trzech żołnierzy, zdobyć cztery czołgi niemieckie. Czterej ci dzielni wojacy zostali wymienieni i pochwaleni w rozkazie dziennym i odznaczani medalami za dzielność bojową.

Como capturar um tanque
Londres (BBC, Radio Ingles) O correspondente de guerra Jean Lelourd diz o seguinte: „Entre os exercitos aliados que estão combatendo no setor de Sedan, acham-se tambem destacamentos poloneses. Muitos dos soldados participaram da defesa de Varsovia, conseguindo depois da tomada da Capital da Polonia fugir para Franca e alistarse no exercito, comandado pelo general Sikorski. Os defensores de Varsovia tem uma extraordinaria pratica em pegar tanques. Para este fim pulam em cima do tanque e acendem trapos embebidos de gazolina. O calor colossal que se desenvolve dentro do tanque e o perigo de explodir o tanque de gazolina obriga a sua tripulacao de abrir as portinholas e a render-se. Deste modo o cabo da infantaria polonesa, Jorge Kozik, auxiliado por tres soldados conseguiram conquistar quatro tanques germanicos. O mencionado cabo e seus companheiros foram citados na ordem do dia e condecorados com medalha de guerra.”

Estes bichos não tomam Underberg

1º melhor: pela linha pontilhada - para dentro.

2º melhor: para fora.

3º melhor: para dentro.

4º melhor: para fora.

Mas eu so Dos Pamp Us tomo Com frio

u gaúcho as senhor, Underberg e calor.

eritivo Estomacal a é essencial dá saúde e alegria as, restaurants, cafés, bars, etc.

Underberg 90 anos de excelência mundial

CHIRURG DENTYSTA MARIA USSYK
Gabinet dentystyczny, zaopatrzoney w najnowsze urządzenia
R. 24 de Maio, 584
Przyjmuje od 5 do 7 wieczór

Niezawodna przy łupieżu i wypadaniu włosów. Robi włosy silnymi, jedwabistymi i perfumuje je. Najlepszy środek przy niedomaganiach skórnych w częściach owłosionych

Wszystkich aptekach i drogeriach

Wyrób Lab. „Minancora“ w Joinville

UWAGA, Sz. Rodacy!

Jeżeli jedziesz samochodem z Kurytyby do S. Paulo lub z S. Paulo do Kurytyby—wstąp na smaczny obiad do nas

Hotel do Comercio w Capão Bonito

Hotel znajduje się naprzeciw kościoła. Tu zjesz dobry obiad i wypiszesz się dobrze. Hotel prowadzi właściciel wraz z rodziną. Obsługa pierwszorzędna.

Józef Kamiński, właściciel.

Dla hodowców koni

Oddział weterynarii przy LABORATORIOS RAUL I LEITE S/A. ma następujące środki lecznicze, niezbędne dla koni:

- Szczepionka prewencyjna i bakteriobójcza przy katarze i zągębieniach.
- Sudorol — przy zapłataniu.
- Sedocolos — przy kolkach.
- Sedos — przy odparzeniach.
- Sarnopan — przeciw świerzbi.
- Tripanos — przeciw chorobom w drogach moczowych.
- Tonos — środek wzmacniający, zastrzyk.
- Vermifugos — przeciw robakom.
- Pentaformiato — środek wzmacniający, dodawany do paszy.
- Coloidalcal — przy spuchnięciu pyska i rachityzmie.
- Polivitaminos — na wzrost i zdolność reprodukcyjną.
- Toxoides Tatanico — przeciw tężcowi.

Laboratorios Raul Leite S/A. Adres w Rio: Praça 15 de Novembro 22, 1 a. Adres w Kurytybie: rua Mons. Celso, 219

LEN LEN LEN

„SOFITEX“

w Cruz Machado i Marechal Mallet

Fabryka kupuje za gotówkę po najlepszych cenach wszelkie ilości słomy i nasienia lnu

Dostarcza nasiona selekcyjne

Udziela informacji bezinteresownie.

BIURO ADWOKACKIE DR. LUDWIK WOLSKI

U. da Victoria — Porto União Paraná

Prowadzi sprawy cywilne, handlowe, kryminalne, spadkowe i robotnicze.

LICYTATOR URZĘDOWY STANU PARANA FRANKLIN SOARES JUNIOR

Rua Mar. Deodoro nr. 396

Biurowo otwarte o 9 do 11 i pół z rana oraz od 13 do 18 po poł. Przyjmujemy do sprzedaży na licytacji: towary, tkaniny, płótna, drobiazgi, maszyny narzędzia do domowego użytku, radio, biżuterię zegarki, żelazo, wszelkie narzędzia, automobile, książki, meble piñorowe i imbijowe.

LAS

Ziemia na małej fazendzie, a to 3 duże szakry przy nowo zrobionej drodze de Serra Esperanca, tylko 5 km. od kole, kilometr 457 linha Sul. Sprzedam 160 akrów po 150 mlr. na dobrych warunkach. — Ziemia dziewicza, najaje się do sadzenia i pastwisk dla bydła oraz hodowli świń. Wysokie położenie, dobre wody, piękne widoki. Są miejsca bez mrozów, co można wykorzystać do stosownych plantacji. — Odległość od stacji Paulo Frontin 12 km., od Dörizonu również 12 km. Informacji udzieli **Hieronim Filipiak** w DORIZONIE albo **Roman Paul** w MARECHAL MALLET. — Papiery własność gwarantowane.

BIURO ADWOKACKIE DR. LUDWIK WOLSKI

U. da Victoria — Porto União Paraná

Prowadzi sprawy cywilne, handlowe, kryminalne, spadkowe i robotnicze.

LICYTATOR URZĘDOWY STANU PARANA FRANKLIN SOARES JUNIOR

Rua Mar. Deodoro nr. 396

Biurowo otwarte o 9 do 11 i pół z rana oraz od 13 do 18 po poł. Przyjmujemy do sprzedaży na licytacji: towary, tkaniny, płótna, drobiazgi, maszyny narzędzia do domowego użytku, radio, biżuterię zegarki, żelazo, wszelkie narzędzia, automobile, książki, meble piñorowe i imbijowe.

Zawiadamiam Szan. pp Kupców w mieście i interiorze oraz wędrownych sprzedawców (ambulantes), że w naszej Fabryce Krawatów znajdują wielki wybór w gotowym zapasie. Modne kolory. **Taniej niż w S. Paulo.**

Zamówienia z interioru wykonywam natychmiast.

FABRICA DE GRAVATAS ELEGANCIA

CHY Raquentum

Rua Visc. Guarapuava nr. 2318, esq. Dez. Moffa — Kurytyba

Wspomnienie pośmiertne Ś. P. Wojciech Mika

Zmarł dnia 6-go maja b. r. zaopatrzoney św. Sakramentami, po przeszło 6-cio-miesięcznej chorobie w kolonii Vieiras. Zmarły liczył 46 lat, pozostawił żonę i sześcioro dzieci.

W imieniu rodziny składam serdeczne Bóg zapłać tym wszystkim, którzy wzięli udział w ostatniej postudze dla ś.p. Zmarłego.

Andrzej Mika (brat)

Biuro Adwokackie Drzy.

Antoni Firakowski
Rua Silva Jardim 1212

Vasco J. Taborda
Szczepan Stasiak

Sprawy cywilne, handlowe i robotnicze. Naturalizacje i inwentarze. Udziela się informacji w sprawach wojskowych. Odbiór pieniędzy w urzędach publicznych. Przyjmuje się sprawy z interioru i udziela się informacji listownie.

RUA 15 DE NOVEMBRO, 52 — 1 andar od 9—11 i od 2—6

CASA DAVID

Rua S. Francisco nr. 322 — Telefon 1-6-1-7

Poniżej ceny sprzedaje meble jedynie CASA DAVID Ładne meble w polskim stylu Postanowiliśmy zarządzić generalną wyprzedaż. Użyć, to znaczy uwierzyć! Przyjdźcie do CASA DAVID, zanim kupicie gdzie indziej Meble? — Tylko CASA DAVID Uważajcie, skład na 4 drzwi. Mamy też maszyny do szycia

Naturalizacje

Sprawy spadkowe, ściąganie należności

Legalizacja obco krajowców

(Książeczki tożsamości na zasadzie nowej ustawy)

Ceny umiarkowane. Przyjmuje się zlecenia z interioru.

DR J. GELBERT

BIURO Rua Pedro IV nr. 211 Kurytyba

BOL

Jedynym środkiem dla usmierzenia go jest

UŻYCIE BALSAMU STA. HELENA

Starcie czołgów

Kurytybska „Gazeta do Povo” przynosi zacierpięty z radia BBC Londynu, poniższy opis bitwy nowoczesnej, stoczony między dwoma kolumnami zmotoryzowanymi. Francuzi pobili tu Niemców, gdy ci ostatni zamierzali czołgi swe i auta pancerne przerzucić przez rzekę Mozę. Kolumna francuska odhylała marsz naprzód, gdy otrzymała wieść radiową z samolotu wywiadowczego, że z boku grozi jej oddział niemiecki. Francuzi wzięli natychmiast kierunek do natarcia, poszły w ruch z całą szybkością ich olbrzymie motory. Nikt kto nie był świadkiem starcia, pisze korespondent angielski, nie jest w stanie wyobrazić sobie piekielnego zderzenia, jakie się rozegrało na bezkresnej równinie. Czołgi frankobrytyjskie najeżdżały w rozpędzie na ciężkie czołgi niemieckie i piekielny gruchot rozszedł się na dziesiątki kilometrów. Czołgi sprzymierzonych przewracały w szybkim biegu drzewa, pokonywały skały i wpały na kolumnę wroga. Przydzielony oddział motocykliści zamienił się wkrótce w krwawą masę, złożoną z ciał ludzkich, czaszek, potamanych kości, zniszczoną z powykręcanyim sprzętem metalowym, a wszystko to było skropione gazoliną, która wkrótce zajęła się ogniem. Niemieckie czołgi wywracały się, jak zabawki dziecięce. Kolumna francuska przetrzała się przez całą głębokość zbiorowiska niemieckich czołgów, poczem nawróciła, gniotąc wszystko i zaatakowała resztkę Niemców jeszcze trzeci raz. Tylko niewielka liczba czołgów nieprzyjacielskich zdolała ocalić się szybką ucieczką.

ram e caíram como se fossem brinquedos de crianças. A coluna francesa atravessou a aglomeração de tanques alemães de lado a lado. Em seguida fez uma volta, passou pela segunda vez pela coluna inimiga e atacou os alemães pela terceira vez. Apenas alguns tanques inimigos conseguiram salvar-se com fuga precipitada.

W POWIETRZU

Londyn (Reuter). Od najazdu na Holandię i Belgię lotnictwo niemieckie straciło przeszło tysiąc aparatów. W dniu 17. 5 lotnicy brytyjscy wznieśli olbrzymie pożary bombami zapalnymi w obozach wojsk niemieckich w Sedan, Namurze i Lowanium (na północy Francji i w Belgii). Lotnictwo sprzymierzonych prowadzi stale bardzo silne ataki przeciw kolumnom niemieckim czołgów z których przeszło 200 uległo zniszczeniu w ciągu 24 godzin ostatnich ciągłych bombardowań. Eskadry angielskie robią każdej nocy wielkie wyprawy nad Rzeszę, obkładając potężnymi bombami zakłady wojenne, transporty wojsk, mosty, stacje kolejowe. Ostatnio Anglicy bombardowali porty Bremę i Hamburg, gdzie zapalili wielkie składy gazoliny, zrzucając bomby również na Lipsk, niedaleko granicy czeskiej. W Norwegii samoloty sprzymierzonych wysadziły w powietrze wielkie

składy gazoliny oraz hangary niemieckie.

NO AR

Londres (Reuter, ag. ingieles). Desde a invasão da Holanda e da Belgica a aviação alemã perdeu para mais de mil aparelhos. No dia 17.5 os aviadores britânicos provocaram enormes incêndios nas concentrações germanicas de Sedan, Namur e Louvain. Proseguem vigorosamente os ataques contra as formações de tanks dos quais mais de 200 foram postos fora do combate nas ultimas 24 horas de repetidos bombardeios. Os aviões britânicos vem executando cada noite incursões por massa sobre Alemanha, lançando poderosas bombas sobre objectos militares, transportes nas tropas, pontes, estações. Ultimamente foram bombardeados os portos de Bremen e Hamburgo e ficaram totalmente destruidos grandes depositos de combustiveis. Na Noruega a aviação aliada destruiu dois grandes depositos de gasolina e varios hangares alemães em Stavanger.

GŁOS FRANCJI

Paryż (Havas). Szefer rządu Reynaud złożył przed parlamentem takie oświadczenie: Przez wyrwę uczynioną w naszym froncie, nieprzyjacieli rzuciłi wszystkie swe sily niszczyielskie. Hitler chce ukończyć zwycięsko wojnę w 2 miesiącach. Jeśli nie zwycięży, biada mu, i on dobrze wie o tem. Mamy pełną świadomość niebezpieczeństwa i wiemy, że najbliższe tygodnie i miesiące zadecydują o szeregu przyszłych stuleci. Nasz żołnierz bije się ofiarnie. Ziemia francuska spływa krwią. Czasy, w jakich nam przyjdzie żyć, może nie będą miały nic wspólnego z czasami, jakieśmy przeżyli. Będziemy spowodowani chwycić się środków, które wczoraj jeszcze uchodziłyby za rewolucyjne. Może będziemy musieli zmienić sposoby postępowania oraz ludzi. Za jakąkolwiek słabość będzie jedyna kara: śmierć. Trzeba, abyśmy natychmiast wykuli w sobie nową duszę. Jesteśmy pełni nadziei, życie nasze nie ma wartości. Tylko jedna rzecz ma wartość: ocalić Francję.

A voz da França

Paris (Havas, ag. fr.) O primeiro ministro Reynaud fez a seguinte declaração perante o parlamento: Em uma „bolsa” de nossa frente o exercito invasor lançou todas as suas forças de destruição. Hitler quer vencer a guerra em dois meses. Se fracassar está condenado e elle sabe disso. Temos perfeito conhecimento do perigo, sabemos que as semanas e os meses que

vem, forjarão os seculos do futuro. Nossos soldados se batem. O sangue francez corre. O tempo que vamos viver talvez nada terá de comum com o que acabamos de viver. Seremos chamados a tomar medidas que poderiam ser consideradas revolucionarias hontem. Talvez tenhamos que mudar os metodos e os homens. Por qualquer desalencimento haverá um castigo: a morte. E necessario que forjemos imediatamente uma alma nova. Estamos cheios de esperança, nossas vidas nada valem. Uma unica coisa tem valor: salvar a França.

Na Krótkiej Fali

— Wojska sprzymierzone mają nowego wodza naczelnego. Jest nim gen. Weygand, weteran zwycięskiej wojny światowej, który przejął komendę po gen. Gamelinie.

— Brytyjski minister powietrzny oznajmia, że samoloty sprzymierzonych, które zbombardowały z powodzeniem Hamburg, Breńę i Hannover, strącają 20 aparatów wroga, prowadzą nadal wzmożoną ofensywę powietrzną.

— Wojska francuskie zdołały wstrzymać najazd Niemców. W niedzielę nocą wyrwa nieprzyjacielska na ziemi francuskiej została zmniejszona o 48 km. głębokości i 80 km. szerokości. Twierdzą, że Niemcy musieli się cofnąć 14 km. Francuzi odbili szereg miast.

— Rząd Szwecji oznajmił, że kraj będzie się bronił czynnie przed jakimkolwiek zamachem na jego neutralność. Oświadczenie to zostało wydane w związku z wiadomościami, że Rzesza chciała by uzyskać wolny przejazd dla swych wojsk przez Szwecję.

Francja w niebezpieczeństwie

Paryż (Havas). Pierwszy minister francuski Paweł Reynaud miał niezwykle przenowienie przed senatem republiki. Premier, wspominając stalową postać niemiernitelnego Clemenceau, którego cień na miarę proroków nie zszedł ani z kart historii ani z pamięci ludu zrodzonego by służyć wolności i cywilizacji świata — zaczął od stwierdzenia, że Francja w niebezpieczeństwie! Jeśli położenie jest ciężkie, to nie jest jednak ani niebezpieczne ani katastroficzne. Błędy, które zostaną surowo ukarane, pozwoliły nieprzyjacielowi wpaść do Francji. Mosty na rzecz Mozę pozwoliły wrogowi na przerzucenie wołów pancernych i dobrze wyćwiczonego wojska, nieprzyjacieli zastal oddziały trzeciego rzędu, mniej liczne niż było trzeba a nadto pozabawione oficerów. Te błędy nie do darczenia pozwoliły dywizjom wroga dotrzeć aż do Peronne i przejść rzekę Somnę. We wtorek poinformowano mowc, że wczesnym rankiem padły miasta Arras i Amiens.

Ondas curtas

(Noticias da Ag. Nac. Bras.) — Foi nomeado comandante supremo das forças aliadas, em substituição ao general Gamelin, o general Weygand.

— O ministro do Ar anuncia que os aviões britânicos que bombardearam com sucesso os portos de Hamburg, Hanover e Bremen, abatendo 20 aparelhos inimigos prosseguem com grande atividade nas suas operações aereas.

— As tropas francesas conseguiram deter o avanço alemão. Domingo a noite a bolsa alemã no território frances foi reduzida de 48 quilômetros de profundidade e 80 de extensão. Afirma-se que os alemães foram obrigados a retroceder 14 quilômetros. Os franceses reconquistaram varias cidades.

— A proposito das noticias segundo as quais a Alemanha tem pedido permissão para passar as suas tropas pelo territorio sueco, o governo deste país declarou que lutará ante qualquer violação de sua neutralidade.

— Noticia-se que os aliados encomendaram aviões de bombardeio na importancia de 50 milhões de dolares. Os aparelhos encomendados são inteiramente de metal, e serão os mais rapidos do mundo.

memoria de um povo que nasceu para servir a liberdade, a toda civilização, começou dizendo que a França estava em perigo. Que si a situação era grave não o é no entanto nem perigosa e nem catastrophica. Erros que serão severamente castigados permitiram a incurração alucinada do inimigo secular. As pontes do rio Mosa permitiram a passagem dos carros blindados do Reich e de seus soldados revestidos de couraça. Inexplicavelmente essas pontes não foram destruidos e em vez de tropas numerosas e bem destruidas, o inimigo encontrou tropas de terceira categoria não tanto numerosas como deveriam ser e ao mesmo tempo mal providas de oficiais. Graças a tais erros imperdoaveis, as divisões adversas lograram chegar até Peronne e transporto rio Somme. Ainda hoje o sr. Reynaud era informado, as primeiras horas do dia, da ocupação de Arras e Amiens.

No entanto, ninguem pode pôr duvida, e espirito combativo de exercito francès. Em 1914 a França não possuía artilharia pesada e teve de enfrentar os horrores dos gases asfixiantes. Tudo foi vencido. Neste momento se defrontam os aliados com a guerra relampago, com a inversão completa dos metodos de combate e essa guerra e esses metodos esferarão a reação mais profunda e fulminante dos que combatem pela sua liberdade e pela liberdade do mundo. O sr. Paul Reynaud, prosseguindo, concitou de maneira arrebatada os homens e as mulheres da França, seus operarios e seus soldados, para que não medam sacrificios para salvar a Patria.

Passou em seguida a congratular-se com o Senado pela volta dos dois maiores generais da França, dos quais um foi o homem extraordinario que tirou da derrota a maior de todas as vitorias, e outro o verdadeiro braço direito do Marechal Foch, que em 1918 soube conduzir ao triunfo a França e seus aliados.

Anunciou o sr. Paul Reynaud que o general Weygand se achava do meio do campo da batalha, dirigindo em pessoa a gigantesca reação contra as investidas que procuraram esmagar dois povos profundamente irmanados e que juntos nunca poderão ser vencidos. E finalizou: „Nenhum elogio pode ser maior e mais extraordinario do que o que se deve fazer a cooperação total da inventivel armada aerea da Grã Bretanha. Si me perguntarem si os milagres existem, eu respondo: Eu creio nos milagres porque creio na França”.

O Senado aclamou de irremediavelmente as palavras do chefe do governo e ovacionou os aviadores da Inglaterra, e notavel decisão de seu povo para levar a guerra, sejam quais forem os sacrificios, até a vitoria final.

França em perigo

Paris (Havas, agencia franceza) — O Primeiro Ministro da França, sr. Paul Reynaud pronunciou um extraordinario discurso perante o Senado da Republica. O „premier”, relembrando a figura de aço do imortal Clemenceau, cuja sombra profética não se aparta nem da historia nem da

YOLANDA

Nº 500

Um cigarro,
bom no preço,
melhor na qualidade

CIA SOUZA CRUZ

REDAÇÃO
ADMINISTRAÇÃO
Rua Em. Perneta
Prenumerata
W Brazylii
W Argentynie
waju i Parag
5 pozow arg
W U.S.A. It.d.
Pisma z
Cena numeru
Za Kurytyba

NR. 2

Wielki dzien

„La Nación” p
ilustrowanym
19.5 cała st
twórczości uję
sty malarza b
niem Candido
nosy tytuł „Sm
ljkaki” wysła
tawia Ramirez
odbitek z cel
arysty.

Portinari
włoskiego, pr
w stanie S. P
ści Brodowski
sercu, bo nos
i zastużonego
pęczliki biedn
imigrantów, C
dwanaściorga
w 1903 r., ks
miach sztuk
Paryżu. Od s
szkuje w R
Leme, oddany
kajacy światu.

Obrazy ję
wiszą w muze
Jorku. Portin
malarzem wy
skim, ceniony
nachi Zjedn.
negiego przy
Dzieła per
noszą charak
zarazem wy
Pelo w nich
swoimym uję
wyznaje, że t
dnych usta
malarzskich, u
własne drogi

Tematy do
często ze ws
z miasta
„Praça em B
wiałące pust
nie codopie
będzie kiedy
dokument
tości.

A Art
O grande

„La Nación”
mento ilust
19-5, una fo
de Candido
sileiro que v
conceito da
leva o titulo
brasileiro” e
vio Ramirez
de diversos
principais c

Portinari d
liana, veio
de S. Paulo,
gar que toc
coração pol
me do pop
e benemerit
de Portinari
que eram, v
sendo ele m
ho entre 12
suam seus
1903 estudo
belas artes
Paris. Há v
Rio, proxim
isolado do
nicamente d

As suas o
foram adqu
los museus
Nova lorque
pintor sul
apreciado n

Tow. K
W dniu
E
dobód

Każdy
PIL

WALEWSKI & BOJE Charutaria Arizona

Rua Jose Bonifacio, 110 (Naprzeciw wędliniarni Girmatte:)

Zawiadamy Sz. Klientelę, że na uroczystości św. Jana otrzymaliśmy wielki wybór ogni i rakiet różnych rodzajów.

Alfaiataria A.B.C. e Fabrica de Roupas Feitas

Ważne dla przybywających na krótki czas do Kurytyby

Szyjemy ubrania i sobretudy (jesionki) z własnego lub dostarczonego przez klientów towaru, podług miary w przeciągu 8 godzin. Pierwszorzędna robota. — Zamawiając z rana, oddajemy tego samego dnia garnitur gotowy. — Wielki skład kaszmirów, brimów, linho oraz palta męskie i damskie. Ubrania dla mężczyzn i chłopców.

SPRZEDAŻ HURTOWNA I DETALICZNA

Kurytyba, P. Tiradentes 5, róg placu Generoso Marques
Telefon 2612

Kto nosi koszule „SIDINDAL” składa dowód, że umie kupić oo dobre i tanie

WYSPRZEDAŻ LUDOWA przez 15 dni Maja

Największa łatwość w nabyciu wszystkich artykułów z wielkimi opustami
Koszule, krawaty, piłamy, kapelusze, obuwie, piaszcze i artykuły zimowe

S/A Fabrica Paulista de Roupas Brancas
Rua 15 de Novembro, 261 --- Telefon 1-0-1-5

Maszyny do pisania i kalkulacji, nie używane i nowe, marki Royal i Hermes. Kasy ogniotrwałe. Archiwa — Kartoteki
Adres: Kurytyba Rua Barão do Serra Azul, 44 (sobrado)
ANTONIO KLIMKIEWICZ.